

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet. hova minden a lap szemléi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Feladás szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban, hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.</p>
<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.</p>		<p>Megjelenik hetenként kétszer: Vasárnap és csütörtökön.</p>

Megyei közgyűlés.

A folyó hó 25-én megtartott megyei közgyűlésnek egyetlen érdekös mozzanatát ígérkezett az a körülmény, hogy a megyei főispán időközben Baja sz. kir. város ideiglenes főispánjává neveztetett ki, a miből a megyei kormányt nagy tökért készült csinálni. Sándor Béla bizalmi állásának megerősítésére az ellenzékkel szemben.

A megyei kormányparti lap e körülményben a kormány különös bizalmi nyilatkozatát látta, szemben azokkal, kik Sándor Béla főispáni posztóját a rekonstrukció óta tarthatatlannak vélték.

Volt is nagyszerű beigtatási ünnepély Baján, s számítottak ovatóra a folyó hó 25-iki közgyűlés alkalmából is.

Azonban a bajai nagyhangú dícsériádák, melyekkel Sándor Béla halhatatlan érdemeit elhalmozták, — nyomtalanul elhangzottak, nem vett azokról tudomást az ország a közvélemény: a f. hó 25-iki közgyűlésen pedig alig volt jelen 50—60 bizottsági tag, ezek is jobbra tisztviselők, kik ugyan toruk szakadtából éljenek a főispánt, — s az alispáni jelentés azon részét, mely a bajai ünnepségekre vonatkozott, — de ezen „éljen-ek a bizottsági tagokban viszhangra nem igen találtak.

Jellemző különben meggyőnkre az is, hogy míg az ujvidéki főispán beigtatási ünnepélyén csak az ujvidéki főszolgabíró által képviseltette magát, dacára annak, hogy az ujvidéki főispáni állás politikai szempontból föltötte áll a megyei főispánságnak s missiója sokkal fontosabb, mint a megyei főispánságé, addig a bajai főispáni beigtatásnál iparkodtak a küldöttségek tulloyalisan egymásra rálicizálni s tulteni egymason alázas bókokban.

A f. hó 25-iki közgyűlés tehát Sándor Béla ideiglenes új állását egyáltalán nem ünnepelte, habár az alispáni jelentés olyképp szólott, mintha számított volna zugó éljenek, falrengető tapsok, s eddig soha nem hallott ovatókra.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Emlékeimből.

(A szerkesztők).

Ita - Hlador.

Csak akkor vagyok boldog, ha régi kézirataim közt lapozgatva, egy kedves név, egy kedves emlék tünik fel előttem.

Ilyenkor parhuzamot vonok a régi és a mai kor közt s megvallom, hogy a kettő közt nem örvény, hanem — egy jégtábla fekszik.

Szemembe tűnnek a lapok: Athenaeum, Jelenkor, Pesti Hírlap; a szerkesztők: Bajza, Kossuth, Frankenburg, Garay és úgy találok, hogy az akkori szerkesztők apostolok voltak, a mostaniak a sajtó serény munkásai, kik kötelességet teljesítenek.

Akkor a közszellem dolgozott, most egy óriási gép.

De azért ez nem hanyatlás. A szellem folyton terem, szül, tanít, avval a kulómboséggal, hogy akkor a diésősg után futott, most az élet szükségei után.

De hála ég! ma is vannak a diésősgnek fia, kik egy báber levelet nem adnak bámi nagy százalékért.

Kérdézd meg a legtöbb pályavégzett ifjút, vajjon mi akar lenni? mérnök, orvos vagy ügyvéd?

Azt fogja mondani: szerkesztő.

Talán ezekből is apostolok lesznek.

És miért ne?

Talán kevesebbet fognak szenvedni, mint mi? talán kevesebé szeretik a hazát? A szenvedés megdedzi a lelket és a hosszú küzdelem neveli a hőskért.

A negyvenes években is a kegyeletes tanítványokból lettek a szerkesztők; Kulesár, Döbrentei eleinte, mind csak műkedvelő volt és később Mezenások lettek.

Valóban szép és diéső pályá ez.

Mily diésősg! uralkodni, itélni, ostorozni, tömjénezni, kezét szoritani, szóval halhatlanokat teremteni a Pantheonban, vagy a papirkosárban!

Konstatáljuk mindezt annak kijelentése mellett, hogy a tapasztalt tények és körülmények szerint Sándor Béla főispáni posztója valami túlerősnek nem tartható, s nincs abban semmi lehetetlenség, hogy az ideiglenes állás betöltése alkalmából az állandó főispánságban is némi változás fog beállani, a mi közügyeinkre nézve föltötte kívánatos és hasznos is volna.

A részletes tudósítást a gyűlés lefolyásáról a következőkben adjuk:

A gyűlés első tárgya az alispáni jelentés volt. Schmausz Endre alispán meleg szavakban emlékezett meg az elhunyt ujvidéki főispánról, mint közéletünk egyik kimagasló alakjáról s annak kapesában Sándor Béla Bács-bodrogh megye főispánjának Baja város, ideiglenes főispánjává történt kinevezéséről.

Kéri a gyűlés jóváhagyását azon intézkedéseiről, melyeket tett a bajai főispáni installáció, úgyszintén az ujvidéki főispáni installáció alkalmával. A gyűlés éljenzés között vette tudomásul, hogy a bajai installáció alkalmával Bácsvármegye küldöttsége élén tisztelgett főispánunknál, úgyszintén, hogy Kolozsváry főszolgabíró által képviseltette a vármegyét az ujvidéki főispáni installációnál.

Az alispáni jelentés további részében megemlékezett a közegészségügyről, melyet kielégítőnek talál, minthogy járványos betegség alig történt, különben is a védhímlő oltások megyszerzte folyamatban vannak.

A tisztviselők lelkiismeretesen végzik munkálataikat. A megyei házi és árvapénztár teljes rendben találtak.

A idei fősorozás eredményei 9467 közül besoroztatott 2247.

Az ujvidék-gombosi utépítés Glozsán felé szépen halad.

A gombos-bogojeva-ráenilitési utépítés nemsokára megkezdődik.

A bácsmegyei vasutépítkezések szépen haladnak;

Az oroszlan szájától Velencében nem remegtek úgy, mint e Saturnustól, ki mindennap fölfal egy koszorús írórt.

Óvé az Olympus.

A mennykő csak úgy csattog a kezében, a sceptrum, e veres ón, ott piroslik újjai közt, várva a halál jelöltjeit.

Másnak felszárad kell, míg a halhatlanok közé jut, ő egyszerre nagy emberré lesz.

Ébédekre, miniszteri estélyekre híjják, dédelgetik, feladják felső öltönyét, háromszor kezet szoritának vele az előszobában.

Mondják, hatalom ő s igaz. Hatalom farsangkor, furdóév-adban, képviselőválasztáskor, az év mind a négyzakában. Nekrológot ír, követeit kandidál s művészeket terem; koszorut oszt és pallot villogtat a Thália papjai és papnői felett.

Zsarnok és rabszolgá egy személyben.

Vajjon miből él? Balokból, hangversenyekből és furdókból. Mások táncolnak s ő izad; — mások énekelnek, ő tapsol; mások fürdenek és ő uszik.

Neve közajkon forog, boldog a házi nő, ki lányait neki bemutathatja, szerencsés azon vállalkozó, ki vállalatát vele megismertetheti, ő tehet mindent; megbukthat mindent.

Ebből láthatni, hogy nincs a föld hátán oly boldog ember, mint a szerkesztő.

De van az éremnek másik oldala is.

Egész nap futni újdonságok után, beszélyeket átolvadni, előfizetőket gyűjteni, korrekurákat javítani, a szerkesztői póstában felelni a vidéki levelezőknék, dolgozni éjjel nappal, valljuk meg, hogy szerencsétlenebb ember nincs a világon a szerkesztőnél.

Pedig tulajdonképp nem ő dolgozik, csak a vörös író, mely megemmisíti mások munkáját.

Voltam én is szerkesztő egy időben; lapom címe a Közlövény volt.

Már címe szemet szurt, hát a tartalma?

A próbaszámot szétküldtem száz példányban képviselő-

a zenta-borgosi már megnyitott s a többiek munkálataikat serényen üzük.

A közbiztonság állapota kielégítő.

A zombori esendőrszárnyparancsnokság jelentése szerint előfordult 1 rablójelöltség, 2 rablás 1 kiderített, 30 lopási eset, kiderített ezek közül 19.

Az alispán jelentésének végén 5 heti szabadságidőt kér, mi éljenések közt megadatni neki.

Belügyminiszteri rendelet a külföldiek nyilvántartása iránt alkotott vármegyei szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Gróf Szapáry Gyula ő nagyméltóságának körlevele, melyben földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterről lett kineveztetését tudatja s egyben a vármegye közönségének hazafias támogatását kéri. — Tudomásul vétetik, egyszersmind üdvözölő felirat intézése elhatározatik.

Baross Gábor közmunka- és közlekedésügyi m. kir. belügyminiszter ő nagyméltóságának körrendelete, melyben a belügyminiszterium ideiglenes vezetésével lett megbízatását tudatja. — Tudomásul vétetik, s az alispán indítványára, minthogy időközben Telesi gr. lett kinevezte belügyminiszterről, s éppen aznap teszi le az esküt, táviratilag üdvözölő felirat intézése határozatik.

Belügyminiszteri rendelet, az 1887. évi megyei házipénztári számadás megvizsgálása és a pénztárnokok részére kiadandó felmentvény tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak intévénye, a vármegye területén levő szederfák esonkítása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszteriumnak intévénye, a vármegye területén foganatosítandó építkezéseknél a szabványtervek és a részletes építési határozmányoknak használatba vétele iránt. — Tudomásul vétetik.

A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszteriumnak intévénye, a vármegyei törvényhatósági úthálózatnak megerősítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Zemplén vármegye közönségének átirata a megyei tisztviselők fizetésének javítása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Belügyminiszteri intévény a petrovszellői legelőfelosztási ügyben hozott közgyűlési határozat feloldása tárgyában és Schlagetter Gyula tiszti főügyésznek erre vonatkozó jelentése. — Tudomásul vétetik.

lótársaimnak. Mind a száz előfizető maradt, de e szám nem gömbölyödött soha, a nagyközönség nem vett tudomást róla. — Menyinyibe kerül egy szám! kérdé tőlem egy jóbarátom.

— Ötven frtba,

— Hát neked nincs valamely más szenvedélyed, hogy ebbe öld azt a tömérdek pénzt?

— Hisz felelém, — az igazságért küzdeni a legnemesebb szenvedély.

Mosolygott.

Én tovább szerkesztettem nemes hévvel, ostorozva mint a sevillai Figaró, buzdítva a fiatal tehetségeket. Mennyi bók és készszenorítás eleinte! mennyi titkos nehezítés és haragos szemöldök minden szám után!

Két évig küzdöttem haraggal közönnnyel és ötvenesekkel, míg végre megunva a diésősgét és sajtóhibákat, lettem a sceptrumot.

Kevéssel halála előtt mondta Trefort Ágoston »nálunk nincs megengedve a szellem szabadsága.«

Megvan, de mily áron! Nyugodt lélekkel mondhatom, hogy teljes életemben függetlenül írtam, szabadon nyilatkoztam minden kérdésben, de hova jutottam vele!

Szigeter. Élveztem írói, politikai és lelkiismereti szabadságot, de cserébe adtam érte a boldogságot.

Máglyára ugyan nem itélek senkit szabad gondolkodásért mint a középkorban, de ha író, nem kap kiadót, ha egyházi nem kap stallumot, ha képviselő, nem nyer mandátumot, ha drámaíró nem szed tantiemet,

— Ha választanod kellene — kérdé egy politikai lapszerkesztő társától a censzor és a fizetett írók közt? vajjon melyiket választanod?

— Én — felelé társa, — habozás nélkül emezt választanám, mert a fizetett írókat elküldhetjük, de a censzorok nem.

(Folyt. köv.)

Nagyvárad város közönségének átirata a nagyvárad, illetve a vidéki jogakadémia fenntartása és fejlesztése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Az adóikszabási bizottságba Latinovics Pál lett megválasztva. Máramaros vármegye közönségének átirata a Mátyás király szobrára annak idejében begyűlt összegnek a Kolozsváron felállítandó szoborra leendő átengedése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Bereg vármegye közönségének átirata a magyar fohogyalás ezredének megújítása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Fogaras vármegye közönségének átirata a községi előjárók által az árvaszékhez küldött árvaszék portamentesítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Ung vármegye közönségének átirata, a vármegyei tisztviselők nyugdíjalap járulékkal terhelt fizetéseinek, a levonás tartamára adómentességben leendő részesítése iránt. — Tudomásul vétetik.

Zólyom vármegye közönségének átirata az általános szvenedő váltóképeség korlátozása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Főispán ur ömeltőségének átirata, melyel az április 27-én tartott számonkérészek jegyzőkönyvét átteszi. — Tudomásul vétetik.

Czirfusz Ferencz kir. tanfelügyelő átteszi Vrabely József bajmoki tanító nyugdíjaztatására vonatkozó iratokat. Nyugdíja 450 frtban állapítatik meg.

Ugyanaz átszi Havranek Ignác békityi róm. kath. volt tanító özvegy nyugdíjaztatására vonatkozó iratokat. Nyugdíja 82 frtban állapítatik meg.

Schmausz Endre alispán urnak előterjesztése a titeli és szabályi szolgabírák évi illetményének 750 frt középszűzítés és szabadságban megállapítása s ennek folytán a szervezési szabályrendelet 4. §. 35. tételének megfelelő módosítása iránt. — Tudomásul vétetik.

Ugyanannak jelentése Gfeller Ferencz vármegyei alszámvevő ellen fennforgott fogymeli ügy miként lett véglegesenről. — Tudomásul vétetik.

A vármegye gazdasági egyesületének átirata, a szarvasmarha- és sertésenyésztési szabályrendeletnek megalkotása iránt. — Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés a kernyajai és a szükséghez képest egyéb hasított köbúrakkal ellátott utak kijavítása iránt. — Tudomásul vétetik.

A gazdasági választmány jelentése, a gombos-rác-militics-hodgási múnt kiépítésének biztosítása iránt. — Tudomásul vétetik. Alispáni előterjesztés a Torsza községében építendő nagyvendéglő iránt. — Tudomásul vétetik.

Molnár Károly főszolgabíró jelentése az Uj-Verbáson alakítani szándékolt ipartestület létesítése tárgyában. Az áll. vál. javaslata határozattá vált.

Zenta város tanácsának jelentései, melyekkel Zenta város képviselőtestülete által a szakbizottságok újbóli megalakítását esz-eztőlő 59/1889. sz. a. határozatok ellen Szárás Bertalan városi tisztó főügyész, továbbá Zsarkó Antal és társai, végül Braun Soma részéről beadott felebbezéseket beterjeszti. — A felebbezés első fele tekintetű vétetik.

Martonos község képviselőtestületének határozata, az ottani vasuti állomáshoz vezető feljárónak kiépítése iránt. — Jövähagyatik.

Apatin község képviselőtestületének határozata, a község belterületén összegyűlemlő vízek állandó levezetésének biztosítása iránt. — Jövähagyatik.

Prigl.-Szt.-Iván község képviselőtestületének a legelőfelosztás alkalmával vásárolt maradványföldeknek az egyezők birtokába leendő visszabocsátása iránti határozata. — Jövähagyatik.

Sávoly község képviselőtestületének a Frésh József esávo-lyi lakosnak még 30 év előtt eladott ház telekkönyvi átiratása tárgyában hozott határozata. — Jövähagyatik.

Rizyca község képviselőtestületének a közlegelő egy része felosztásának iránt hozott határozata. — Jövähagyatik.

Szenttamás község képviselőtestületének a hitközségi költségek elkülönítése iránti határozata és az ottani róm. kath. hitközség ez elleni felebbezése. — Kiegészítés végett a főszolgabírónak kiadatik.

Szenttamás község képviselőtestületének határozata Mattos János, ottani róm. kath. plébános fizetés felemelése iránti kérvénya tárgyában, és nevezett plébánosnak ez elleni felebbezése. — Kiegészítés végett a főszolgabírónak kiadatik.

Szenttamás község képviselőtestületének Majnitsky Szima gör. ekl. plébánosnak kerti földök birtokbaosztására iránti kérvényét elutasító határozata, ugy nevezett plébánosnak ez elleni felebbezése. A képviselőtestület határozata helybenhagyatik.

Pacsér község képviselőtestületének a Tóth János és társai volt községi felelős örök ellen bekebelezett biztosított telekkönyvi törlessé iránti határozata. — Jövähagyatik.

Kisszálás ált. szervezési szabályrendelete. — Jövähagyatik.

Tóth József és társai zentai lakosok felebbezése Zenta város képviselőtestületének a gazdákör által lotenyésztési célra adományozni szokott 150 frtnyi jutalom megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Kiegészítés végett kiadatik.

Lóbl Adolf tiszaföldvári lakos felebbezése a község képviselőtestületének egy iskola felépítését megtagadó határozata ellen. — A felebbezésnek hely adatik.

Putnik Trifun és társai felebbezése Szenttamás község képviselőtestületének a Ferencz-esatorna partján lenyókirására adandó hely tárgyában hozott határozata. — Felvilágosító jelentéssel végett kiadatik a főszolgabírónak.

Milassin József felebbezése O-Becse község képviselőtestületének a zsidó-iskola felszerelésére szükséglenő összeg megszavazása tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezésnek hely nem adatik.

Grósz Illés és társai tiszaföldvári lakosok felebbezése Baese-jac Gyuka részére megszavazott kárpótlási összeg tárgyában hozott határozata ellen. — Hely adatik.

Fischer Sándor tiszaföldvári lakos felebbezése, a község képviselőtestületének Horváth András volt községi bíró részére megszavazott bírságkezelési díjak tárgyában hozott határozata ellen. — Az iratok az alispánnak kiadatként megbírálás végett.

Tataháza község képviselőtestületének az ugynevezett kovács-föld eladása tárgyában hozott határozata. — Jövähagyatik.

Zenta város képviselőtestületének egy II-ik kölkébesítő állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata. — Jövähagyatik.

Zenta város képviselőtestületének Kecei Meszáros András részére megszavazott kegydíj tárgyában hozott határozata. — 120 frt kegydíj megszavazása jövähagyatik.

Szonta község képviselőtestületének a községi írnök évi fizetését felemelni előző határozata. — Az írnök fizetése 300-ról 400 frtra felemeltetik.

Kovil-Szt.-Iván község képviselőtestületének határozata. Neekov Tanitsa részére eladott ház hely iránt. — Jövähagyatik.

Mélykut község képviselőtestületének egy szárazmalom eladása tárgyában hozott határozata. — Jövähagyatik.

Vilova község képviselőtestületének a pénztárnokok fizetése felemelése tárgyában hozott határozata. — Jövähagyatik.

O-Szapár község képviselőtestületének a pénztárnokok fizetése felemelése tárgyában hozott határozata. — A pénztárnokok fizetésének felemelése 60-ról 80 frtra jövähagyatik.

Rigyeica község képviselőtestületének az iskola felépítése tárgyában hozott határozata. — Jövähagyatik.

Több közigazgatási bizottsági tagnak az ülésről igazolatlan elmaradása. — Tudomásul vétetik.

Lality községének az előfogatásokkal kötött szerződése. — Jövähagyatik.

Bácsújfalú községének az előfogatásokkal kötött szerződése. — Jövähagyatik.

Lality, Ó-Kér, Parabuty, Obrovac, Bácsújfalú, Katymár, Tovarivosa és Ó-Szapár községének a felelősökkel kötött szerződése. — Jövähagyatik.

Kupuzsina községének a képviselőtestület közgyűlésének száma és idejéről alkotott szabályrendelete. — Jövähagyatik.

Tiszaföldvár községének a képviselőtestület közgyűlésének ügyrendjéről alkotott szabályrendelete. — Jövähagyatik.

Cservenka, Veprovác, Kula, Tiszaföldvár, Borsód és Plávna községének a községi személyzet létszámáról illetve azok teendőiről alkotott szabályrendeletei. — Jövähagyatik.

Cservenka, Veprovác, Krusevlya, Szánova, Bathmonostor, Plávna községeknek a községi személyzet fizetéséről alkotott szabályrendeletei. — Jövähagyatik.

Alispáni jelentés a főszolgabírák által vezetett 1888. évi napló számadások megvizsgálásáról és a felmentvények kiadásáról. — Tudomásul vétetik.

A községek szegényalapjának 1888. év végével állásáról szerkesztett főkimutatás. — Tudomásul vétetik.

Monostorszeg községében behajthatlan 1087 frt 39 kr. költség, 300 frt 31 kr. legelődíj, 104 frt 12 kr. vallási költség leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Keresztur községében behajthatlan 60 frt 92 kr. költség 25 frt 15 kr. fogyasztási adó, 557 frt 22½ kr. legelődíj, 7 frt 18 kr. vallási költség leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Mélykut községében behajthatlan 257½ pesti mérő kétszer huza leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Mélykut községében behajthatlan 89 frt 3 kr. költség, 37 frt 97 kr. fogyasztási adó és 80 frt 37 kr. örbér leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Temerin községében behajthatlan 80 frt 4 kr. költség, 283 frt 83 kr. közmunkaváltásdíj, 97 frt 18 kr. legelődíj, 292 frt 63 kr. váltásdíj költség leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Alsó-Kovil községében behajthatlan 517 frt 90 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Elhatározatik.

Bács községében behajthatlan 80 frt 80 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Apatin községében behajthatlan 124 frt 20 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Mosorin községében behajthatlan 618 frt 56 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Pelső-Kovil községében behajthatlan 413 frt 81 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Prgl.-Szt.-Iván községében behajthatlan 98 frt 20 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

O-Szivac községében behajthatlan 45 frt közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

O-Putak községében behajthatlan 594 frt 60 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Tisza-Földvár községében behajthatlan 147 frt közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Bathmonostor községében behajthatlan 1673 frt 20 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Tovarivosa községében behajthatlan 594 frt 82 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Szilbas községében behajthatlan 1400 frt 02 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Kernyaja községében behajthatlan 43 frt 20 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Jankovác községében behajthatlan 119 frt közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Petrovosczell községében behajthatlan 184 frt 10 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Titel községében behajthatlan 753 frt 26 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Katymár községében behajthatlan 273 frt 60 kr. közmunkaváltásdíj leírása hozatala. — Jövähagyatik.

Jancsó Ódon volt gyurgyevői jegyző által a jegyzői nyugdíjalapba befizetett összegnek visszafizetése tárgyában. — Kamat nélkül visszafizetni határozatik.

Gfeller Ferencz árvaszéki alszámvevőnek nyugdíjaztatása iránti kérvénye. — 369 frt nyugdíj állapítatik meg.

Dr. Dálnoky Adolf tudori oklevélnek meghirdetése. — Meghirdetetik.

Lality 1886. Prgl.-Szt.-Iván 1887., Kölloth 1887., Szeghegy 1887., Hodgás 1886., Hodgás 1887. közpénztári számadásai; Bathmonostor 1889. költségvetése, Kupuzsina 1889. költségvetése,

Kupuzsina 1889. pótköltségvetése; Petrová 1887., Veprovác 1887. évi árvtári számadásai. — Rendben találtak.

Városi közgyűlés.

Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottsága 1889. évi június hó 26-án délelőtt 9 órakor a városbáza nagy termében rendes közgyűlést tartott. — Tárgyak:

1. Polgármesteri jelentés. A polgármester bejelenté, hogy a f. hó 12-iki rendkívüli közgyűlés határozata értelmében Zombor várost képviselő egy küldöttség élén a bajai főispáni installatió. A közbiztonsági állapot: átloncoltatott 1. etoloncoltatott I. A közegészségügy szintén kielőgő, ragályos betegség alig fordult elő. A polgármester jelentése végén a sikarai erdőben tett intézkedésekről szóló jelentés kapcsán azon indítványt tette, hogy a Sikarában menhely építtessék. Javaslata általános éljenzés közben elfogadtatt, s jelentése tudomásul vétetett.

Barthal József bizottsági tag interpellációjak alapján terjesztette be abbéli javaslatát, hogy miután tudomására jutott, hogy Szabadka város küldöttséget menesztett fel Wekerle pénzügyminiszterhez a célból, hogy az adófelügyelőségnek már Zomborba elhatározott elhelyezését megakadályozzák, s kieszközöljék, hogy az Szabadkára helyezessék át, Zombor város kérje meg a főispánt, hogy utazzék fel Pestre és szerezzen információt magának a dolog mibenlétéről. Sándor Béla főispán köszönetet mond Barthalnak, hogy a közgyűlés figyelmét a tárgyra felhívta, de a protekcionál erőseknek tartja a törvény szavát, mely a felügyelőség székhelyét a megye székhelyébe helyezi, különben maga részéről is hozzájárul Barthal indítványához és kéri a közgyűlést, hogy kivül még a polgármestert és Koczár Zsigmondot bizza meg ezzel. Ez indítvány határozattá vált.

2. Az üresedésben levő írnöki állások választás utján való betöltése. — A kandidáló bizottság beaváztattak; Bikár Simon, Tarezy Mór és Vározy Tivadár; a főispán által kiküldetettek: Barthal József, Kronits István és Bittermann Nándor bizottsági tag urak. Kandidáltak: Soros, Herceberger és még ketten. A szavazatok egynek kivételével mind Soros Antalra estek.

3. A házipénztár 1888. évi megvizsgált számadásai. — Rendben találtak.

4. Kiküldött bizottság jelentése, a vásártér rendezése tárgyában. — Elenk érdeklődés közben olvasták fel, s miután többen hozzájárultak, tudomásul vétetett.

5. A körházi és szegényügyi, valamint a pénzügyi és gazdasági előterjesztése a szegényügyi végleges rendezés tárgyában. — Felolvastatt a tiszti fővárosnak jelentése, mely a körháznak agházta és az agháznak körházzá való átalakítását sürgeti. Az áll. választmány azonban a gazd. és pénzügyi választmány javaslataira a javaslat ezen részét figyelembe nem vette. Az áll. vál. javaslat határozattá vált.

6. Polgármesteri előterjesztés, a helybeli szederfák idegen községbeli lakosok általi levelezésének eltiltása iránt alkotandó szabályrendelet tárgyában. — Tudomásul vétetik.

7. A városi közigazgatási bizottság miút felévi jelentése. — Tudomásul vétetik.

8. Ungvármegye közönségének átirata a közigazgatási tisztviselő nyugdíjállásokkal terhelt fizetésének adómentessége iránt a képviselőházhöz intézett felirat pártolása iránt. — Tudomásul vét.

9. Jognyújtó bizottság jelentése a guborktár céljából ajándékozott városi terület tárgyában. — Tudomásul vétetik.

10. Lorenz Károly eszék. kir. mérnökari századosnak a város közönsége által ajándékozott emléktárgyat megköszönő levele. — Tudomásul vétetik.

11. A Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítvány 1889—90. évi költségvetése. — Tudomásul vétetik. Az 1244 frt főlegből javaslatba volt hozva, két új ösztöndíj állás szervezése, az állandó vál. e helyett egyének szervezését javasolta, minthogy körülbelül 300 frt költségvetési a Falcione ház járdájának helyreállítása és egyéb javításokra.

12. Közigazgatási bizottság bejelentése az ülésről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. — Tudomásul vétetik.

13. Pénzügyi és gazdasági bizottság előterjesztése, az ó-szapári esárda felépítése tárgyában beérkezett ajánlat elfogadása iránt. — Elfogadtatik.

14. A nagykőrösi m. kir. méntelep bajai osztályának megkeresése a helybeli fedetett állomás észszerű berendezése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

15. Polgármesteri előterjesztés a hátralekös adóügyi munkák költségeinek f. év III. negyedére leendő engedélyezése iránt. — Tudomásul vétetik.

16. Tillinger Ferencz város gazda fogymeli ügyében bejelentett jogerős polgármesteri határozat. — Tudomásul vétetik.

17. Nyugdíjkezelő bizottmány előterjesztése Orehoja Sándor városi rendőrbadnagy a nyugdíj intézménybe leendő felvétele iránt. — Jövähagyatik.

18. Dr. Thim József orrostudori oklevélnek meghirdetése iránt. — Meghirdetetik.

19. Lugomersky Mladen adótsizt kérvénye szabadságdíj engedélyezése iránt. — Megadatik.

20. Stolisits Mátyás írnök kérvénye szabadságdíj engedélyezése iránt. — Megadatik.

POLITIKAI HIREK.

*. A kereskedelmi miniszterium második államtitkári állásának kérdése, melyről az utóbbi hónapok alatt több ízben volt szó, végleg eldöntött, és pedig úgy, hogy a kereskedelmi miniszteriumban nem fog egy második államtitkár kineveztetni. A legújabb dispoziციó szerint az ipari, kereskedelmi, vám- és vasuti ügyek Lukács Béla államtitkár vezetésé alatt fognak alanni; míg a posta, táviradi és közúti ügyeket Zahorsky miniszteri tanácsos fogja vetni. Lesz azonban közelebb a kereskedelmi miniszteriumban egy nyugdíjazás és egy új kinevezés, Schnierer min. tanácsos, mint értesülünk, ugyanabba vonul, s

helyébe osztálytanácsosi minőségben Neményi Ambrus orsz. képviselő neveztetik ki.

Külföldi szemle.

A szerbiai események. A Jovanovics-téle nyomdában elkopozták a lázító kiáltványt, mely a Szerbián kívül lakó szerbeket lazadásra szólítja és orosz segélyt helyez nekik kilátásba. Hír szerint több embert letartottak. Tény, hogy a nyomdában motozás történt. A radikálisok a haladópártiak azt állítják, hogy a kiáltványt az Odjek (a radikálisok közlönye) szerkesztőségében írták, a mit az is bizonyít, hogy az ügybe beavatkozott Sarapov, a Novoje Vremja levelezője, a ki a napokban Ujvidéken volt és ott a Zasztava szerkesztőjével értekezett. A Male Novine szerkesztője hevesen tiltakozik ama vád ellen, hogy az orosz-szorb katonai egységnyről szóló hírt kóholta, azt állítja, hogy a tárgyalások az iránt most is folynak. — Todorovics Pera most a mellett ízgat, hogy Milan királyt ne bocssassák többé az országra.

Előfizetési felhívás

„ZOMBOR és VIDÉKE”

VIII. évfolyamának 3-ik negyedére.

Július hó 1-ével előfizetést nyitunk lapunk VIII. évfolyamának 3-ik negyedére.

Előfizetési feltételek:

Égész évre	8 frt.
Félévre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.

Néptanítónak:

Égész évre	6 frt.
Félévre	3 frt.
Negyedévre	1 frt. 50 kr.

Megyei s helyi hírek.

* **Magy. kir. földtani intézet.** A szab. kir. város tekintetes tanácsának Zomborban, F. é. március 15-én 2621. sz. a. kelt becses megkezdésében az ottani artzi kútnak 500 méterig leendő lemélyítése alkalmából tett 3 rendbeli kérdésre van szerenésük a következőben válaszolni: 1. „Vajjon a további furatás eredményes lesz-e?” — Hogy e kérdésre a választ megadhassuk, szükségesnek tartottuk a helyi viszonyok, a fúrólyuk szelvényét kijelöl, főleg az ottani mérnöki hivatalban nagy pontossággal összegegyített fúrópróbákat Halaváts Gyula kiküldöttünk által áttanulmányoztatni azért, hogy megtudjuk a fúrólyuk minő földtani rétegekben hatolt át, illetőleg ennek alja melyik földtani szintet tárta fel? — azonban sajnos, a fúrópróbáknak szerves maradványokban való teljes meddsége lehetetlenül teszi az 1-6. kérdésre az ugy komolyságához illo határozat, minden kétséget kizároló választ megadását, a földtani szelvény, valamint a fúrópróbák kiküldött szakközlegünk szerint arról tanuszkodnak azonban, hogy itt a fúró a 150 méternél nagyobb mélységben egy hatalmas agyaglerakodásnál hatolt, melyet csak néhány vékony homokszallag szakít meg, s amely agyaglerakodást a felsőbb rétegekben kékes, vagy szürkésűn, kissé meszes agyagok alkotják, s ezekhez a fekvőbb rétegekben zölde és csokoládé színű szivós agyagok társulnak úgy, hogy ez az egész lerakodás éleken emlékeztet a neogénekorszak pontusi emeletének mélyebb, az u. n. beesői marga szintjára. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy azon 1-2 esigák és kagylók, melyek az 50 m. táján fordultak elő, s melyeket Dr. Koch A., egyet. tanár úr Kolozsvárott mutatott meg közlegünknek és melyek a levantei emelet jelenlétére vallanak, — s ha továbbá tekintete vesszük az azon szóbeli közleményt, melyet Beoesiban, a csemetgyárban az ottani 150 m. lemélyezett fúrólyukat illetőleg közölt, s végül tudva azt, hogy a Mecske hegységben a pontusi emelet alsó részében csokoládésűn agyagok szintén fordulnak elő, nem hisznék, hogy tévedünk akkor, a midőn felteszük azt, hogy a zombori fúrólyuk feneké a pontusi emelet már legmélyebb rétegeiben áll. A pontusi emelet alatt úgy a baranyai hegységben, valamint a Fruska-Gorában a szármata emelet nem ép vastag lerakódása következik, mely javarészt mészkövek-ből áll, de helyenként homokos is úgy, hogy megtörténhetik, hogy már e rétegekből felbuggyan a varva várt víz. Ha azonban ez be nem következne, a még mélyebben fekvő mediterrán emeletben jelenkező vastagabb homok lerakódások izgernek olyanokul, melyek nagyobb valószínűséggel eredményre vezetnek. Egybevete az elmondottak, az a véleményünk, hogy a tervezett 500 m. mélységnél, igen kedvező az eredmény. — 2. „Eredmény esetén is nem lesz-e a víz ily nagy mélységben, oly magas, hó fok, hogy rendelteszi ezéjjára alkalmasan fel nem használható?” A fúrólyukból az időszerint folyik ki a víz, mely a mostani 386,98 m. mélységnél megfelelően, a helyszínen tett mérés szerint 22,5 C. fokú 30 m. ként 1 C° emelkedést vége számításba 500 m. mélységnél, még 3,7 C. fokkal emelkedik úgy, hogy e mélységnél 26,2 C° lesz a víz. A szentesi artzi kút víze 27,7 C°, a hőmérvázóársrhelyi Nagy-András-János-kút pedig 20,4 C° s közvetlenül a kifolyásnál így, kellemes ivóvíz, s az odavalók Halaváts szerint igen megszerették, az esetleg csak az 500 m. körül elért, s akkor a fent mondott értékre vergődött főfokánál azonban a zombori víz mint üdítő ital ezekkel már kevésbé fog vetelkedhetni. — 3. „Oly mélységben nem válik-e szükségessé, a béliés esővönek oly szők mértékben való alkalmazása, hogy maga ezen körülmény miatt a kút a szükséges vízmennyiséget szolgáltatni nem képes lenne?” E kérdés határozatlan technikai természetű lévén, mi arra feleletet nem adhatunk. Szabad legyen azonban megjegyezni, hogy a vállalkozó a kedvező eredmény érdekében esetleg szerző-

désileg kötelezhető, hogy meghatározott minimális átmérővel érje el a tervezett mélységet. A m. kir. földtani igazgatóság. Budapest 1889. június hó 20-án Bokh János s. k. m. kir. osztálytanácsos igazgató.

* **Berecz Ede** zeneszerző, a kolocsei székesegyházi volt karnagy, jelenleg budapesti felső leányiskolai tanár, múlt szerdán vezette oltárhoz Molnár Julia kisasszonyt Ó-Böcsén.

* **Pályázatok.** Aljegyzői állásra a zentai kir. járásbíróshoz 2 hét alatt. Irnoki állásra a szabadkai kir. törvényszékhez 4 hét alatt.

* **Fényes lakodalom.** Stanties József földbírtokos és értékképviselő fia Béla, e hó 17-én vezette oltárhoz Szabadkán a belvárosi főtemplomban Szűcs Jakab földbírtokos és értékképviselő szép és kedves leányát Erzsébetet. Násznagyként szerepeltek: id. bajnai Vojnics Lukács nagy bírtokos és Vukov Márk földbírtokos, szatyela volt az örök vigedélyn ifj. Döbel Károly.

* **Hymen.** Mamuzsis Ágoston ügyvéd, múlt vasárnap esküdt örök hűségöt a szt.-györgyi plébánia templomban nehai Vojnics hajdu László leányának Amáliának. Násznagyok voltak: Antunovics Lajos és Vojnics h. Imre.

* **Holub Kulán.** Dr. Holub Emil augusztus hó 17-én Kulán felolvasást fog tartani.

* **Pályázatok.** Kulán 400 frt. fizetéssel egybekötött második irrodatiszi állásra. — Kuczurán 300 frt. évi fizetéssel járó vegrehajtói állásra pályázat van hirdetve.

* **A szabadkai ügyvédi kamara** a kamara lajstromába felvette: Dr. Blau Geózi Szabadka székhelyű, dr. Fratricsévics Ast. Vinezót Zombor és dr. Nicolaus Belát Baja székhelyű.

* **Próbászónoklat.** Dr. Kolbaeh Bernát a pesti rabbi képző intézet növekedés szombatján Kulán az ízr. imaházban próbászónoklatot tartott.

* **A lefoglalt szerb emlékérmek.** Ujvidéki levelezőnk jelentette, hogy az ottani rendőrség háromezer darab emlékérmeket foglalt le, melyet a Ravancian rendezendő rigómezei szerb ünnepek alkalmából akartak osztogatni. — A Zasztava most azt írja, hogy az érmekeket Bésben verette két vállalkozó. Le is írja a konfikált érmekeket. Ezüst forintos nagyságúak; az egyik felén László fejedelem képe látható a rigómezei átközet éve és 1889-ik évszám, a másik oldalán pedig a ravanciai kolostor van kivésve. Az ujvidéki rendőrség körülbelül háromezer darabot foglalt le. Pausován már árulgattak is hasonló érmekeket; de az ottani rendőrség szintén elkobozta az egész készletet. A Zasztava persze esodalkozását fejezi ki e fölött s nem érti, hogyan kobozhattak el ilyen áratlanul dolgokat.

* **Mamuzsis Ágoston** vád alá helyeztetett a budapesti kir. ítélőtáblának 1935/880. számú határozatával, azon ténykedésért, melyet mint választási elnök annak idején elkövetett. Szép lehet rá a szabadkai a törvényszék megszüntető határozatára, büszke lehet rá a szabadkai törvényszéki elnök.

* **Hymen.** Kollár József a bácsi tiszaí ármentesítő társulat mérnöke eljegyezte Tripolszky László ugyanezen társulat főmérnökének hájos leányát Margit kisasszonyt.

* **A Duna áldozatai.** Latinovics Fabian, Latinovics Lajos borsodi földbírtokosnak 10 éves tanuló fia f. hó 20-án délután 3 óra tájban fürdés közben a Dunába fulladt. Holttestet mindégig nem találtak meg. — Ugyazonon délután 6 órkort fult fürdés közben a Sogoviczabá Zabovszki Istvan, stantsisi illetőségű 13 éves szabónas. Holttestet másnap reggel fogta ki Ortelai Antal molnár.

* **Hymen.** Thum Adolf a Mayer és Thum cég tagja eljegyezte Mayer Mariska kisasszonyt Mayer Károly polgártársunk kedves leányát.

* **Az érettségi vizsgálatok** a zombori gymnasiumban f. hó 24-én és 25-én tartottak meg. Jelenkeztek 9-en, ezek közül vizsgázott 2, letette az érettségit 4; és pedig jelenen 1, jól a vizsgázott.

* **Gyermekekmulatság.** A helybeli felsővárosi óvó-egyesület f. hó 30-án délután 3 órakor saját penztára a felsővárosi óvoda helyiségében gyermekbált rendez, melyre a nagyérdemű közönséget meghívja.

* **Eljegyzés.** Müller Károly helybeli jónövű iparos f. hó 23-án jegyett váltott Lasanszky Jusztin kisasszonyt.

* **Hűtlen gyakornok.** Helländer Dezsőt, a Szűcs Odón gépgyártó műhelyében alkalmazott 19 éves gyakornokot, főnöke f. hó 16-án egy 212 frt 82 krajczárral terhelte levellé a postára küldte, a könyvnyelmué ftu azonban a pénzzel megszóktta. A szökveányt a szegedi rendőrség fogta el Mokrinban, hol az elsiszkaszt pénzbel még 88 frt 82 krajcár találta nála, a többit elmulatta. 20-án kísérték Bajára, hol a rendőrség vette partfogása alá, de miután gazdája megbüntetését nem kívánta, másnap szabadon bocsátották.

* **Makaeskodó szerbek.** A „Branik” című szerb lap Sztójkovics Arzén budai szerb püspök és Dimitrijevics Nektariusz verzei szerb püspök körrendeletét közli, mely a szerb papságnak és tanítóknek meghagyja, hogy a ravnciazi ünnepepen való részvételtől tartózkodjanak s egyuttal minden olyféle gyűléstől távol tartassák magukat, melyek politikai demonstrációknak tekinthetők. A Branik ezzel szemben orvondve közli, hogy az ujvidéki szerb „független” értelmiség tagjai nagyban készülnek, hogy a ravanciai ünnepepen részt vegyenek.

* **Eszkívő.** Rozsics János szabadkai választott obstinár mostoha leánya Baesics Gizella e hó 19-én tartotta esküvőjét a beléri szabadkai főtemplomban Benkő András apátini vegyeskereskedővel esnos menyaszony násznagya Hevő Géza főkapitány volt.

* **A befittelt szerb ünnepek.** Jun. 21-én egy szerb küldöttség ment Ujvidékről Petrovics Bazilián püspökhöz, a patriarkahelyetteshez Karlócsra, engedélyt kérve arra, hogy a rigómezei emlékünnep napján, Ujvidéken a szerb templomban, istentiszteletet és gyászmisét tarthassanak. Petrovics püspök kerekén megtagadta az engedélyt és kijelentette, hogy nem enged meg sem az isteni tiszteletet, sem a gyászmisét. Petrovics püspök hivatkozott az európai helyzetre, az itt-ott fenyegető forradalmi válságokra és a kérés megtagadását a politikai helyzettel okolta meg. — A szerbek között ennek dacára igen nagy az élkeskedés, mert oddig még mindig tartottak az évforduló napján istentiszteletet.

* **Eljegyzés.** Dr Lemberger Armin bajai ügyvéd jegyett váltott Berger Berta kisasszonyt Berger Zsigmond bajai hajótulajdonos művelt és szép leányával.

* **A vadászjogot** árverették el f. hó 23-án. Az érdekes árverésen jelen voltak Nimrod fia! majdnem teljes számban. A kiáltási ár 205 frt, mely 1416 früg emelkedett fel. Ez aztán már valami. Ezelőtt 205 frtnél többet nem jövedelmezett e jog, most 1211 frtnél többet hoz a város kasszájába.

* **Hymen.** Schwarz Lipót katoszteri hivatalnok eljegyezte f. hó 23-án Szabadkán Müller Samu kedves lányát Janka kisasszonyt.

* **Vízbeftult gyermek.** Csűsz Miklós tiszaí molnár kis fia esőtörtökön a matomlór belesett a Tiszába. Szegűnyök jó ideig eviezékelt a víz felszínén s az a másik molnár, ki a fiút atyja állítása szerint lezuhanni látta, segethetett is volna rajta, ha esolnákát eloldja és a küzködő gyermek felé evez. Ehelyett nyugodtan nézte a fuldokló gyermek küzködését és csak akkor csapott lármát, mikor a fiu elérült. Holttestet még nem találták meg.

* **Schäffer Miksa** bajnoki illetőségű foglalkozás nélküli rovott előéletű egyén, eddig még ki nem derített uton — ellopta dr. Blau Lajos szabadkai ügyvéd rugyanta vezérgyűjtét, s ennek segélyével hamisított megrendelő levéllel Beiszberger Jakab ékszerésznél 50 frt értékű ékszerát akart kiesalni dr. Blau Lajos számláára. Szerenésére az elővigyázatos kereskedő nem ment lépre. A rendőrségnél a feljelentés megtéttet.

* **A hol nem ismerik a spritzert.** Alig hinnénk el, ha nem hallottuk volna, hogy egy felsővárosi koresmaban nem ismerik a spritzert. Tegnap ugyanis két uribermor vetődött oda és két spritzert kértek. A koresmárosné indígnálódva felelt: „Né szomtelenködjenek az urak, mert ez böesülést hely.”

* **Egy szörnyeteg lány.** Bács Almason — mint levelezőnk írja — egy Wendler Maria nevű leány isszonyon módon ölte meg gyermekét. A bestia mérges tejet adott inni a kis áldozatnak. A bácsalmasi esendőrésnének az tudtára esvén, elfogták. A szörnyeteg lányt, ki magát ez elfogatáskor vadallati dühüllel védte, e napokban átadta a járásbírósnak.

* **Tulságos isteni áldásban** részesült Budanovics Ferenc szabadkai szegény napzásim; felesége f. hó 17-én virradóra három leányt szült. Az anya s a gyermekek a körülményekhez képest jól érzik magukat.

CSARNOK.

Akvinkum.

Budapestre fölranduló vidéki utas, aki esodálkozva szemléli ennek a világra szőlő, gyönyörű fekvéssel bíró magyar fővárosnak rohamos fejlődését, szépségét, fokozatos gyors gyarapodását és kulturális, s egyéb tekintetekben való óriási előrehaladását, — a esodálkozásnak egy másik természetű hangulata eroszkedik real érzelmire, ha a szt.-endrei vizinális vasut szárnyaira kelve, Ó-Buda házorsát elhagyva a vámsorompón tul, az ut mentén heverő kollósális hó szlopkok sorjára veti tekintetét és szemébe otlík széles rommardárványait a város, a hol bajdanában, ezelőtt csaknem két ezredévvel római esaszarak osztogatták a törvényt és igazságot a népek.

A római istenek közül az egyetlen igazí isten pusztító haragja hirtelen leszállott a sötét földre és Akvinkumot elnyelte az örök, végtelen semmisség. Nem maradt meg belőle semmi. Csak tragédiája, a szomorú végnek, s legendáját a hosszú idő is csak baragosan tudta megörizni a történelemek.

A budai hegyek kimeríthetlen kőestöbélből faragott vastag kőfal övezte körül Aquinkumot, a melynek 200,000 lakosa volt. Óriási építmenyét, templomának tornyai, valamint nagyszabású amfiteatrumának oszlopai magasan kiemelkedtek az ég felé, tanuskodva ama kvalifikáció mellett, mi a város kulturálisívjót már külsőleg is kollósális építmenyeeivel megmagyarázni szokta. Akvinkum esaszárszázados város volt. 1600 év előtt a római légiónk itt kiállottak ki Valentinianust római esaszárrá.

Ez az idő volt a városnak fénykora. A romok, a miket a helyszínen találnak a multnak néma, de hatalmas szószóelői. Az országát, a melyen haladunk, abból a korból maradt reánk, mikor még azon a római légiónk izmos harezosi vonultak föl — s ez az országút még ma is olyan sima, mint az aszfalt.

Az amfiteatrum kiasott maradványai előtt almédokorra áll meg az ember és föltámad a 2000 éves két minden mozgalomával, minden szókásával és alakjával. . . . Mintha látánk, amint az amfiteatrum kapui a közönség előtt megnyílnak, s emberek tízezei lepik el a nézőtér. . . . Az oszlopos emelvényen megjelenik a esaszár alakja, s mikor kezével int, elesendesül minden. Kezddők az előadás.

Három vasra vert rabszolgát vezetnek elő, a podiumra. Leszedik róluk a láncaot, gyilkos vasat adnak kezükbe, hogy a közönséget mulattatására megöljék egymást.

Fölhangzik a jelszó! A nép elfojtott lélekzettel figyel.

Most kezdetét veszi a viadal. Az aczélok esatogása szikrákat szor szét a porondra. . . . Az egyik elbukott. . . . A győztes most markolatilag dofí kardját ellenellenek testébe. A vértócsa láttára zúg tapsihvar tör ki a közönség soraiából.

— Recipe ferrum! — zúg a nép, s a győztes most a másik ellenellenek meggye nevévadékat. . . . és folyik a harc tovább. A ver láttára ismét felzúg a taps és elnémül megint. . . .

— Az almédózót fölbreszti a viczinális vasut füstje. . . . két ezer év után mos meglátja a jelent. . . . Most is harc folyik, a kultúra harca.

A híres római „öt forrásító” fölött a hunnaniszmusnak emelet templomot. A római világ letűntével a forrás kiaknázatlanlontottó vizet a közeli Dunába, egészen a mai időkig. Csak a szomszédos községek lakói, akik jól ismerték a meleg forrás gyógyhatását, kerestek fel sürün a felbugyó forrás meleg vizét. A forrás gyógyhatása különösen az utóbbi időben az orvosi körök figyelmét is magára vonta.

Ringer budapesti szállodatulajdonosban az a páralatuln zeniális eszme támadt, hogy az „öt forrás tavat” egész környékével, a gyönyörű fekvésű római ligettel együtt megvásárolta, hogy rajta a kor minden igényeinek megfelelő új római fürdőt építsen.

A meleg forrás víz vegyi tartalma kétségtelemül teszi annak gyógyhatását. Minden forrásból minden ömlik a ragyogó tisztaságú víz.

Magá a „római liget” is gyönyörű kiránduló helye lesz a fővárosnak. Az ékezsázados platinok között van a liget vendéglője. Innen arnyas akézfáras vezet le egész a Dunáig, s jobbrol balról sűrű erdő terjed, mely szintén sok arnyas pihenőt kínál.

A vendéglő és fürdőépület előtt egy a maga nemében páratlan nagy fűző terjesztő szék lombszárt, az épület mögött pedig az „öt forrás tó” terült a maga elragadó szépségében.

A tó három ölnyi mélységű, s ennek dacára olyan kristály tiszta, hogy a fenékén képződött megkövült növényzetet, s a nap minden színében tündöklő kagylóspórtokat tisztán lehet látni.

A tó fenékén fantasztikus alakzatokból valóságos kis várost lát az ember. Itt egy tornyos, kupolás oszlopos ház, amott apró lakóházak, közöttük hosszú sorban elvonuló fényfőla alakú zöldképződmények, valamivel távolabb nagy pompájú építmények sorozata vonul végig.

De van a „római fürdőnek” is olyan modern nevezetessége a milyennek pártját alig lát az ember Európában. A forrás lefolyó vize egy óriási kerék alatt szalad át rohamosan s a vízalom formájú kerék erős dübörgéssel forog a vízi erő hatalma alatt, s nem is malomkővet hajt ám, mint a hogy ezt az ember gondolja — nem hanem valóságos villamos gépet. Este az egész telepet villamos lángok világítják meg nappali fényekkel. A vendéglő fölé helyiségében levő villamos lámpa 1000 gyertyaláng fényét szórja szét maga körül.

A római fürdő vadregényes szépségeit legjobban személyes tapasztalat után lehet élvezni. A főváros közönsége ezrenként zarándokol ki máris.

De nem is esoda! . . . Itt egy rakáson annyi nevezetessége van a fővárosnak, hogy senki sem sajnál időt és fáradságot, hogy megtekinthesse.

Akvinkum, a római fürdő, a nagy vízvezeték, az amfiteátrum gyönyörű romjai, mind megannyi látványosság . . . hát még az új római fürdő?

A fővárosba ránduló vidéki közönségnek figyelmébe ajánljuk Akvinkum és az új „római fürdő” megtekintését.

Fekete A.

Felolvasó és lapfajdos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
Kiadó: **OBLÁT KAROLY.**

Tettes szülők figyelmébe.

Mint tavaly, úgy ez évben is, jó karban lévő használt gimnasiaumi tankönyveket ¼ árrban bár mily mennyiségben vásárolok.

Teljes tisztelettel

Schön Adolf,

könyv- és papírkereskedő.

Társ kerestetik!

Egy igen tisztességes vállalathoz

3—4000 firt készpénzzel rendelkező intelligens

társ kerestetik.

1—2

A befektetett összeg egy bejelentett regále megváltási okmány átengedéssel biztosítatik, s azonkívül a társ részére a nyereségből a befektetett összegnek tízszeresét ígértem. — Komoly és nem anonyim ajánlatok „Ritka alkalom” cím alatt, e lap kiadói hivatalához intézendők.

A valódi francia cigarettapapír

„Le Vrai Goudron”

de Norwege

JOSEPH BARDOU & FILS

gyárakból Perpignan és Párisban,

az **egyedüli cigarettapapír**, mely norvégiai fenyő-ágonatban van áztatva, és mivel a fenyőgyökvet a gőg, légzőcsövek és a tüdőre nézve legegészségesebb szer, emeltya is az egyedüli cigarettapapír, melyet a dohányzó egészsége minden hátránya nélkül használhat. — Számos orvosi- és az ipar tekintélyelő származó bizonyítvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 verseny-kivívili oklevél.

Kapható minden norinbergi, díszműűrű és papírkereskedésben, valamint minden dohány- és szivar-tözsében.

5—12

Biztos fizetést

és jutalékok adok oly egyéneknek, kik forrásigle engedélyeztetet sorozat kiadásánál (össze-
letételest) közlennak.

FUCHS H.

váltóüzlete 8—12
Budapest, Dorotya-utca 9.

Gép-eladás.

Egy teljesen jókarban levő 20 tényleges lóerejű

Schimmelbusch-féle stabilgép

Cornwall-kazán és Condensatioval felszerelve, eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Ertl és Schwerer,

hódshághi gőzmalom.

1—3

A legjobb kéziharmonikumok

1, 2 és 3 gazdag hangszorral.

Orchester-Harmonium

fém hangokkal és bóróddallal, saját gyártmány, úgy a többi hangszerek és hegedők, eliherek, flóák, klarinettek, trombiták, zenélőművek, zenélődobozok, szaharmonikumok, okkasinák, kintornák, (terkiz) asztalok, masdárvereklik, zenele albumok, sör- és borpárlak, női szűszlegek zenevel stb.

20—20

TRIMMEL N. JÁNOS

harmonium-gyár Bécs, VII. Kaiserstrasse 74. Arjegytek harmonikumokról és hangszerekről bérmentve.

ASOULAC-I APÁTSÁG (Francia-Ország)

Dom MAGUELONNE, prior

Főtisztelő Benedek rendi atyái

FOGVIZE, FOGPORA és FOGPASTÁJA

2 ARANY ÉREM : C. issel 1880, London 1884

A legmagasabb kiüntetések

Feltaláltott az **1373** ik éven BOURSAUD PÉTER prior által.

« A főtisztelő benedekrendi atyák fogvizének használatát, napokint néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak olvadását melyeknek főhírsége a szilárságot kölesőző, a mennyiben a foghast erősíti s teljesen egészségesé változtatja.

« Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és practicus készítményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszer és a fogtájás ellen egyedüli óvszer képezik. »

A ház megalapított 1807 ben. **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Seguy **BORDEAUX**

Kapható minden nagyobb illatszertésnél, gyógyszerháznál és gyógyszerkereskedésben.

A legjobb cigarettapapír.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb szemlélyiségei által bizonyított tény, hogy a

„Les Dernières Cartouches”

cigarettapapír, BRAUNSTEIN FRÉRES gyárakból PÁRIS,

65, Boulevard Exelmans a legkönnyebb és legkínálóbb.

A kereskedelemben előforduló különféle jobb cigarettapapírok előkelő tudosok által összehasonlító vegyelemzésnek alávetettek, úgy Dr. POHL, a bécsi vegytani egyetem tanára, Dr. LIEBERMANN tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, újabb időben Dr. SOYKA Hygieniei tanár által a prágai német egyetemen és mind-ezen összehasonlító vegyelemzések

mindenkor azon eredményt adták, hogy a BRAUNSTEIN FRÉRES cég cigarettapapírosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papír, melynek etiquette mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères czeget viseli. Ezen cég cigarettapapírjainál minden csomag annyit tartalmaz, a mennyi az etiquettjén feljegyezve van.

A gyár

Braunstein Frères

cég alatt Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz. raktárt tart cigarettapapírjai és cigarettahüvelyei elrusztítására. 16—25

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemzőve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencés vagy ésszetétele, kevés szabad, de gaslag, főlig kööltt szénavevartartalmú kiváló hatásúnak bizonyult különösen **tidőbántalmunknál** a hol a szabadszénavev csekélyebb jelenléte megóvja a káros, sőt veszedelmes igazastól, ellenben a főlig kötött szénavev gndagsága a gyógyhatású alkalmat. A hater hatására be való gyaor és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnye is, hogy a hol szabadszénavevartartalmában, sőt több részben vízek, mint a **selters-egleichenbergi, tidőbújoltban, különösen a tidőbővőrszékénél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tidőbetegek** sümátikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Göbersdorban, a Margit-víz otthonok** vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestben: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Hamberger, Dr. Duschek** sőt a legjobb eredménynyel alkalmazták a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános harutos bántalmánál.

Mint ivóvíz

prűservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Fiumóban** **KOLEIRA** megbetegedés ellen a

„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

Kizérlogas fóráktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. kir. és magyar, viz statillózási, Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerháznál, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Uj vasuti menet-rend. Érvényes 1889. évi június hó 1-étől.

Budapestről	812. vegyes vonat	802. személyi vonat	814. vegyes vonat	Eszékéről	813. vegyes vonat	801. személyi vonat	811. vegyes vonat	GYORSVONAT.	506.
Eszékre				Budapestre				Budapest—Belgrád.	
Budapest	Indulás 9.40 este	2.40 dél.	8.10 reg.	Eszék	Indulás	5.12 reg.	4.04 dél.	Budapest	Indulás
Kiskörös	1.59 reg.			Dráva-Szarvas	5.27 "	4.23 "		Szabadka	2.40 dél.
Szabadka	5.34 "	6.37 este	2.10 dél.	Dálya	5.43 "	4.43 "		Ejvidek	6.26 este
Tavankut	6.09 "	7.01 "	2.50 "	Erdőd	6.08 "	5.24 "		Belgrád	8.21 "
Bajmók	6.40 "	7.20 "	3.19 "	Gombos	9.15 reg.	7.08 "	6.24 este	(Közlekedik minden esütörtökön)	Erkezes 10.05 éjjel
Nemes-Milities	7.25 "	7.49 "	4.12 "	Szánta	9.34 "	7.21 "	6.46 "		
Zombor	8.05 "	8.09 "	5.00 "	Prigl. Szt. Iván	9.54 "	7.34 "	7.09 "	Belgrád—Budapest	
Prigl.-Szt. Iván	8.36 "	8.29 "	5.35 "	Zombor	10.49 dél.	8.00 "	8.10 "		
Szánta	8.55 "	8.43 "	5.57 "	Nemes-Milities	11.13 "	8.14 "	8.38 "	Belgrád	Indulás
Gombos	9.11 "	8.53 "	6.16 "	Bajmók	12.00 dél	8.49 "	9.37 "	Ejvidek	5.30 reg.
Erdőd	10.40 dél.	9.43 "		Tavankut	12.23 "	9.04 "	10.02 éjjel	Szabadka	7.43 "
Dálya	10.59 "	9.55 "		Szabadka	12.55 "	9.27 "	10.42 "	Budapest	9.46 "
Dráva-Szarvas	11.50 "	10.27 éjjel		Kiskörös				Erkezes	1.25 dél
Eszék	Erkezes 12.21 dél	10.50 "		Budapest	Erkezes 7.30 este	1.25 dél	6.40 reg.		

Csatlakozások:

Szabadka—Bajja: Szem.-vonat 2.45 dél. Vegy.-vonat 5.45 reg.
Bajja—Szabadka: Szem.-vonat 10.26 reg. Vegy.-von 6.50 este.
Szabadka—Ejvidek: Szem.-vonat 1.40 dél. Vegy.-vonat 5.24 reg.
Ejvidek—Szabadka: Szem.-von. 11.16 dél. Vegy.-von. 7.19 este.
Szabadka—Sziget: Szem.-vonat 2.35 dél. 5.10, 6.32, 7.40 este.